

CODEX VOOR DE TUINAANNEMER

GEBRUIK VAN MESTSTOFFEN IN PARKEN EN TUINEN

Het is niet omdat je niet-aangifteplichtig bent bij de Mestbank van de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) dat je je niet hoeft te houden aan de mestwetgeving. Deze mestwetgeving belangt iedereen aan die met meststoffen aan de slag gaat. Dus niet enkel professionele land- en tuinbouwers moeten zich aan deze regels houden maar evengoed particulieren en aanleggers/beheerders van gazons, sportterreinen, parken en tuinen.

Om de impact van het gebruik van meststoffen op de kwaliteit van oppervlakte- en grondwater te beperken is sedert 1991, in uitvoering van de Europese Nitraatrichtlijn, een Vlaamse mestwetgeving van toepassing. Deze mestwetgeving is wellicht beter gekend als het MAP (MestActiePlan). De Vlaamse mestwetgeving (mestdecreet + besluiten) bevat o.a. regels en bepalingen met betrekking tot aangifteplicht dieren, gebruik en opslag van meststoffen (hoeveelheden, soorten, ...) en verbodsperiodes om te bemesten.

Bemestingsnormen

De bemestingsnormen voor stikstof en fosfaat zijn vastgesteld rekening houdend met het principe van de evenwichtsbemesting. Dit houdt in dat je enkel bemest wat de teelt (gazon, sierplanten, ...) nodig heeft waarbij je uiteraard rekening houdt met de bodemvoorraad en de maximale wettelijke bemestingsnormen. De maximale bemestingsnorm voor tuinen, parken, plantsoenen, gazons, sportterreinen bedraagt 170 kg stikstof per ha en 55 kg fosfaat per ha (65 kg fosfaat per ha tot en met 2014). Deze normen voor niet-landbouwpercelen en -teelten zijn vastgelegd in het mestdecreet.

Welke organische meststoffen zijn toegestaan?

- Voor de bemesting van de plantput bij aanplant van bomen en struiken zijn stalmest, champost en bewerkte dierlijke mest-

[] Stalmest = stromest van runderen, paarden, geiten, schapen, varkens met minstens 20% droge stof.*

[] Champost = afgeogste champignonmest die overblijft na het telen van champignons.*

[] Andere meststoffen = alle meststoffen die noch dierlijke noch kunstmest zijn.*

stoffen en andere meststoffen met trage stikstofvrijstelling (attest vereist) toegestaan.

- Voor de aanleg en het onderhoud van tuinen, gazons, parken en plantsoenen zijn volgende meststoffen (*) toegestaan:
 - stalmest,
 - champost,
 - kunstmest,
 - bewerkte dierlijke meststoffen en andere meststoffen met trage stikstofvrijstelling (attest vereist),
 - bewerkte dierlijke meststoffen en andere meststoffen met lage stikstofinhoud (attest vereist),
 - bewerkte dierlijke bijproducten (o.a. dierlijke mest) die microbiologisch voldoen aan verordening 1069/2009 (mits erkenning),
 - en gedroogde andere meststoffen afkomstig van een vergistingsinstallatie.

Er is een lage stikstofinhoud als de totale stikstof maximum 0,6 kg per ton bedraagt. Voorbeelden hiervan zijn effluenten (vloeibaar eindproduct van biologische mestverwerking) en spuitstroom (niet herbruikbaar voedingswater van grondloze teelten).

Er is een trage stikstofvrijstelling als de minerale stikstof minder dan 15 % van de totale stikstof bedraagt en als de minerale

meststof samen met de snel vrijkomende organische stof lager is dan 30 % van de totale stikstof. Voorbeelden van dergelijke meststoffen zijn GFT-compost, groencompost, schuimaarde, ... Een attest wordt verstrekt aan de producent nadat is aangetoond dat de meststof voldoet aan de voorwaarden inzake de samenstelling en de trage vrijstelling.

Bewerkte dierlijke bijproducten zijn bv. digestaat (restproduct) van biogasinstallaties. Deze producten worden erkend mits voldaan is aan de hygiënevoorschriften.

Een lijst van meststoffen en producenten waarvoor een attest/erkenning is verleend, is op te vragen bij VLM (www.vlm.be).

Toedieningstijdstip

Het toedienen van meststoffen is niet om het even waar en wanneer toegestaan. Het is niet toegelaten om te bemesten op drassig, bevroren, ondergelopen en besneeuwd terrein, op steile hellingen (>15%). Er mag niet bemest worden binnen de 5 m van een waterloop (bevaarbare en niet-bevaarbare van 1ste, 2de, en 3de categorie) omwille van het risico op afspoeling en uitspoeling. De algemene regel is dat dierlijke mest, kunstmest en andere meststoffen kunnen worden toegediend vanaf 16 februari tot en met 31 augustus. Uitzonderingen hierop vormen:

- stalmest en champost: toegelaten vanaf 16 januari tot en met 14 november,
- andere meststoffen/bewerkte dierlijke mest met trage N-vrijstelling of met lage N-inhoud,
- Geen verbodsperiode voor zover er een attest is verleend.

Vervoer van meststoffen

Het vervoer van meststoffen is onderworpen aan bepaalde voorwaarden. Algemene regel is dat meststoffen enkel mogen worden vervoerd door erkende mestvoerders. Hierop gelden volgende uitzonderingen/vrijstellingen:

- vervoer van kunstmest verpakt per 50 kg (of minder): geen vereisten,
- vervoer van stalmest is een geval apart. Stalmest kan worden vervoerd van producent naar eindafnemer met een aanhangwagen met een nuttig laadvermogen van maximaal 500 kg:
 - 1 leverancier/veehouder mag maximaal 160 kg P_2O_5 op deze manier afzetten, wat overeenkomt met 55 ton stalmest (ongeveer 39 m³) of 11 vrachten van 500 kg,
 - registratie van de eindafnemer.
- vervoer van andere meststoffen, anders dan via erkend mestvoerder, is mogelijk mits:
 - laadvermogen < 500 kg (aanhangwagen enkele as): aan- en afvoer beperkt tot 160 kg P_2O_5 (beperking niet van

toepassing voor groen- en gft-compost of 1069-producten),

- laadvermogen > 500 kg maar < 3500 kg (camionnette met laadbak, geremde aanhangwagen met dubbelas) of verpakte goederen die maximaal per 50 kg zijn verpakt: enkel van toepassing voor groen- en gft-compost of 1069-producten.

- vervoer van champost, bewerkte dierlijke mest, compost en 1069-producten is mogelijk via erkend verzender indien de producent van deze meststof zorgt voor de administratieve verplichtingen en vervoer.
- indien het laadvermogen > 3500 kg bedraagt moet elk transport, ongeacht de mestsoort verlopen via erkend verzender of mestvoerder.

Aangifteplicht

In uitvoering van de mestwetgeving geldt er een aangifteplicht bij de Mestbank indien voldaan is aan één van de volgende voorwaarden:

- Vanaf 2 ha landbouwgrond in gebruik
 - Voorbeeld 1: perceel met opkweek sierplanten, bomen, ... of grasland
 - Voorbeeld 2: gazon bij een particulier of een sportterrein wordt niet als landbouwgrond beschouwd
- Vanaf 0,50 ha met groeimedium
 - Voorbeeld: 'conditioneringsruimte voor planten' waar voedingswater verstrekt wordt.
- Mestproductie vanaf 300 kg P_2O_5
 - Voorbeeld: paarden, geiten, schapen, ...
- Verzamelpunt (meerder aanbieders/meerdere afnemers)
 - Opslagcapaciteit vanaf 300 kg P_2O_5
 - Voorbeeld opslag compost, stalmest
- Producent/verdelers van andere meststoffen
 - Productie/verdeling vanaf 300 kg P_2O_5
 - Voorbeeld: compostering organisch materiaal verzameld via tuinonderhoud

Op de website van de Vlaamse Landmaatschappij vind je een volledig overzicht van de mestwetgeving evenals contactadressen. ●

Voor vragen of meer informatie contacteer AVBS-consulent Jan Vancayzele (jan.vancayzele@avbs.be of 0476/91.01.36)